

REKOMENDACIJOS NR. TR-13/2020-04
DĖL ATSKIROJE FINANSŲ MINISTERIJOS ŠĄSKAITOJE NAUJOJO
KORONAVIRUSO (COVID-19) PADARINIAMS MAŽINTI KAUPIAMŲ PARAMOS
LĖŠŲ IR SU JOMIS SUSIJUSIŲ ŪKINIŲ OPERACIJŲ APSKAITOS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Rekomendacijų dėl atskiroje Finansų ministerijos sąskaitoje naujojo koronaviruso (COVID–19) padariniams mažinti kaupiamų paramos lėšų ir su jomis susijusių ūkinių operacijų buhalterinės apskaitos (toliau – rekomendacijos) tikslas – užtikrinti, kad į šią sąskaitą (toliau – Fondas) gautos lėšos, iš jų įgytas ir perduotas turtas Finansų ministerijos ir turtą priimančių viešojo sektoriaus subjektų (toliau – VSS) finansinėse ataskaitose būtų rodomi teisingai, atskleidžiant visą informaciją apie gautas lėšas, jų davėjus ir šių lėšų panaudojimą.

2. Rekomendacijos parengtos vadovaujantis šiais teisės aktais:

- 2.1. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu;
- 2.2. Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu;
- 2.3. Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymu (toliau – LPĮ);
- 2.4. Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (toliau – VSAFAS);
- 2.5. Finansų ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2020 m. kovo 19 d. įsakymu Nr. 1K-73/V460 „Dėl sąskaitos naujojo koronaviruso (COVID-19) padariniams mažinti“ (toliau – FM ir SAM įsakymas).

3. Rekomendacijos skirtos:

3.1. Finansų ministerijai, kaip viešojo sektoriaus subjektui, kurio vardu atidaryta atskira sąskaita Lietuvos banke;

3.2. Nacionaliniam bendrųjų funkcijų centrui (toliau – NBFC), centralizuotai tvarkančiam Finansų ministerijos buhalterinę apskaitą;

3.3. Galutiniams paramos, įgytos iš Fondo lėšų, gavėjams (toliau – galutiniai naudos gavėjai). Galutiniais naudos gavėjais šiose rekomendacijose laikomi subjektai, kuriems perduodamas iš Fondo lėšų įgytas turtas. Paprastai galutiniu naudos gavėju yra asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaiga.

4. Rekomendacijose vartojamos sąvokos, nepriklausomai nuo jų formuluočių, suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos arba yra vartojamos šių rekomendacijų 2 punkte nurodytuose teisės aktuose.

II SKYRIUS
SU PARAMOS GAVIMU IR PERDAVIMU SUSIJUSIŲ ŪKINIŲ OPERACIJŲ APSKAITA

5. Vadovaujantis LPĮ apibrėžta paramos¹ sąvoka, į Fondą pervestos lėšos, skirtos naujojo koronaviruso (COVID–19) plitimo sukeltoms pasekmėms mažinti, yra gauta parama. Ši parama

¹ Parama – paramos teikėjų savanoriškas ir neatlygintinas, išskyrus pagal šio įstatymo 8 straipsnį leidžiamus gavėjo įsipareigojimus, paramos dalykų teikimas šiame įstatyme nurodytiems paramos gavėjams šio įstatymo nustatytais tikslais ir būdais, įskaitant tuos atvejus, kai paramos dalykai perduodami anonimiškai ar kitu būdu, kai negalima nustatyti konkretaus paramos teikėjo.

skirta visuomenei naudingiems tikslams ir naudojama kaip nurodyta FM ir SAM įsakyme asmeninėms apsaugos priemonėms, reagentams ir kitai medicininei įrangai (toliau kartu – turtas) įgyti.

6. Sprendimus dėl Fondo lėšų naudojimo poreikio priima Fondo taryba, atsižvelgusi į Fondo valdybos ir (arba) Sveikatos apsaugos ministerijos pateiktą informaciją. Fondo valdyba priima sprendimus dėl Fondo tarybos patvirtintų priemonių įgyvendinimo būdo, lėšų priemonėms įgyvendinti dydžio.

7. Fondo valdybos sprendimus įgyvendina ir pirkimų sutartis su turto tiekėjais pasirašo Finansų ministerija. Turta tiekėjas pristato Finansų ministerijos nurodytiems galutiniams naudos gavėjams.

8. Kai iš Fondo lėšų įgyta turta Finansų ministerija perduoda visuomenei naudingiems tikslams galutiniams naudos gavėjams, toks turto perdavimas nėra LPĮ objektas, nes su paramos teikimu ir gavimu susijusios įstatymų nustatytos mokesčių ir muitų lengvatos nei Finansų ministerijai, nei galutiniam naudos gavėjui (VSS) nėra aktualios. Nežiūrint į tai, kad iš paramos įgyto turto perdavimas visuomenei naudingiems tikslams nėra LPĮ objektas, tačiau skaidrumo tikslu iš Fondo lėšų įgyto turto perdavimui ir priėmimui taikytini LPĮ nurodyti atskaitomybės ir viešinimo principai.

PIRMASIS SKIRSNIS

PARAMOS GAVIMO IR IŠ FONDO LĖŠŲ ĮGYTO TURTO PERDAVIMO REGISTRAVIMAS FINANSŲ MINISTERIJOS BUHALTERINĖJE APSKAITOJE

9. Gavus pinigus į Fondo sąskaitą, pagal Finansų ministerijos pateiktą informaciją NBFC registruoja Finansų ministerijos apskaitoje gautą paramą. Registruojamos gautos finansavimo sumos iš kitų šaltinių kitoms išlaidoms, kadangi paramos teikėjas nenurodo konkrečios paramos panaudojimo paskirties:

D 241xxxx Pinigai bankų sąskaitose

K 4262xxx Finansavimo sumos iš kitų šaltinių kitoms išlaidoms (gautos)

10. Finansų ministerijai pasirašius sutartį su tiekėju dėl galutiniams naudos gavėjams reikalingo turto pirkimo:

10.1. Finansų ministerijos atsakingas padalinys teikia laisvos formos paraišką Valstybės išdo departamentui su prašymu sumokėti tiekėjui sutartyje nustatyto dydžio avansą. Valstybės išdo departamentas sutartyje nustatytu terminu sumoka tiekėjui avansą už perkamą turta;

10.2. Finansų ministerijos atsakingas padalinys, gavęs informaciją iš Valstybės išdo departamento, kad tiekėjui sumokėtas avansas, perduoda banko išrašą NBFC, kuris Finansų ministerijos apskaitoje registruoja:

D 12102xx Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turta (jeigu mokėta už ilgalaikį materialųjį turta)

arba

D 211xxxx Išankstiniai apmokėjimai (jeigu avansas mokėtas už atsargas)

K 241xxxx Pinigai banko sąskaitose

10.3. Finansų ministerija su tiekėju pasirašo turto perdavimo priėmimo aktą ir jį perduoda NBFC, pagal kurį NBFC Finansų ministerijos apskaitos registruose registruoja turta;

*206xxxx Atsargų, skirtų parduoti (perduoti), įsigijimo savikaina
arba*

D 12053xx Medicinos įrangos įsigijimo savikaina

K 691xxxx Tiekėjams mokėtinos sumos

*K 12102xx Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą
arba*

K 211xxxx Išankstiniai apmokėjimai (avansas mokamas už atsargas)

10.4. Pagal gautus perdavimo priėmimo aktus, kadangi įsigytas materialusis turtas, NBFC Finansų ministerijos apskaitos registruose pergrupuoja gautas finansavimo sumas iš kitų šaltinių kitoms išlaidoms į gautas finansavimo sumas iš kitų šaltinių nepiniginiam turtui įsigyti:

D 4262xxx Finansavimo sumos iš kitų šaltinių kitoms išlaidoms (gautos)

K 4261xxx Finansavimo sumos iš kitų šaltinių nepiniginiam turtui įsigyti (gautos)

10.5. Finansų ministerija su galutiniu naudos gavėju pasirašo turto perdavimo priėmimo aktą arba laisvos formos dokumentą ir perduoda jį NBFC, pagal kurį NBFC Finansų ministerijos apskaitos registruose registruoja:

D 4261xx3 Finansavimo sumos iš kitų šaltinių nepiniginiam turtui įsigyti (perduotos)

K 206xxxx Atsargų, skirtų parduoti (perduoti), įsigijimo savikaina

arba

K 12053xx Medicinos įrangos įsigijimo savikaina

10.6. Finansų ministerija, gavusi per informacinę sistemą „E.sąskaita“ iš tiekėjo PVM sąskaitą faktūrą, teikia prašymą Valstybės izdo departamentui apmokėti likusią sumą tiekėjui už turto Fondo lėšomis;

10.7. Finansų ministerijos atsakingas padalinys, gavęs informaciją iš Valstybės izdo departamento, kad likusi suma tiekėjui yra apmokėta, perduoda banko išrašą NBFC, kuris Finansų ministerijos apskaitoje registruoja:

D 691xxxx Tiekėjams mokėtinos sumos

K 241xxxx Pinigai bankų sąskaitose

ANTRASIS SKIRSNIS

IŠ FONDO LĖŠŲ ĮGYTO TURTO REGISTRAVIMAS GALUTINIO NAUDOS GAVĖJO BUHALTERINĖJE APSKAITOJE

11. Galutinis naudos gavėjas, priėmęs iš tiekėjo turtą:

11.1. pasirašo perdavimo priėmimo aktą (tarp tiekėjo ir galutinio naudos gavėjo) ir gautą turtą registruoja nebalansinėje apskaitoje savo nusistatyta tvarka. Nebalansinėse sąskaitose turtas laikomas tol, kol iš Finansų ministerijos gauna perdavimo priėmimo aktą arba laisvos formos dokumentą apie šio turto vertę, finansavimo šaltinį.

11.2. pasirašo perdavimo priėmimo aktą (tarp Finansų ministerijos ir galutinio naudos gavėjo), kurį galutiniam naudos gavėjui pristatė tiekėjas, ir pagal jį arba, jei vietoj jo Finansų ministerija pateikė laisvos formos dokumentą, savo buhalterinėje apskaitoje pajamuoja turtą ir registruoja gautas finansavimo sumas:

*D 12053xx Medicinos įrangos įsigijimo savikaina
arba*

D 206xxxx Atsargų, skirtų parduoti (perduoti), įsigijimo savikaina

K 4261xxx Finansavimo sumos iš kitų šaltinių nepiniginiam turtui įsigyti (gautos)

12. Vadovaujantis 8-ojo VSAFAS „Atsargos“ 41¹ punktu, gautas atsargas galutinis naudos gavėjas turi registruoti toje pačioje turto grupėje, kurioje šis turtas buvo registruotas ministerijos buhalterinėje apskaitoje (206xxxx Atsargų, skirtų parduoti (perduoti), įsigijimo savikaina) ir tuomet pergrupuoti:

D 201xxxx Medžiagų ir žaliavų įsigijimo savikaina

K 206xxxx Atsargų, skirtų parduoti (perduoti), įsigijimo savikaina

III SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. Vadovaujantis 6-ojo VSAFAS 25¹ punktu ir šių rekomendacijų 8 punktu, informacija apie Fonde sukauptą paramą, paramos teikėjus ir paramos panaudojimą turi būti atskleista Finansų ministerijos finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

14. Galutinis naudos gavėjas savo finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte nurodo informaciją apie gautą turtą, įgytą iš Fondo lėšų, ir jo panaudojimą bei apie per finansinius metus gautą kitą paramą, jos šaltinius ir panaudojimą.